

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

съгласно чл. 48 от Закон за счетоводството

I. ВЪВЕДЕНИЕ

„Пристанище Варна“ ЕАД (дружеството) е държавен „пристанищен оператор“ по Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България, съгласно промените от 8 Декември 2020 г. и оперира двата най-големи многоцелеви пристанищни терминала – Пристанищен терминал Варна-изток и Пристанищен терминал Варна-запад, части от Пристанище за обществен транспорт Варна.

Публичната нефинансова информация, включена в настоящия документ, отразява целите и резултатите от дейността на „Пристанище Варна“ ЕАД по въпроси, свързани със социалните и екологичните дейности, правата на човека и борбата с корупцията, в контекста на корпоративната социална отговорност и устойчивото развитие на Дружеството.

II. БИЗНЕС МОДЕЛ

„Пристанище Варна“ ЕАД е еднолично акционерно дружество с предмет на дейност: пристанищна дейност и свързаните с нея търговско и техническо обслужване; спедиция, инвестиционна и инженерингова дейност; научно-изследователска и развойна дейност; подготовка и квалификация на кадри; вътрешна и външна търговия.

„Пристанище Варна“ ЕАД е оператор на пристанища за обществен транспорт с национално значение Варна: Пристанищен терминал Варна-изток, вкл. Пасажерски терминал и Пристанищен терминал Варна-запад.

„Пристанище Варна“ ЕАД обработва всички типове товари, в т. ч. контейнери, насипни, генерални и наливни. Обслужва търговски, пътнически, круизни, научно-изследователски кораби и яhti. Домакин е на национални и международни регати (2010 г. - Historical Seas Tall Ships Regatta и през 2014 г. - SCF Black Sea Tall Ships Regatta).

III. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА

Капиталът на Дружеството е 100% държавна собственост. Правото на собственост на държавата се упражнява от Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Управлението на Дружеството се извършва от Съвет на директорите, състоящ се от 3 члена.

„Пристанище Варна“ ЕАД отговаря на всички нормативни изисквания и е регистрирано като пристанищен оператор. Операторът разполага с различни разработени от него технологични документи (технологични карти – ТТК, ТК, ИОП, технологичен план и др.) и отговаря на изискванията на ISPS Code.

„Пристанище Варна“ ЕАД на практика работи на външната граница на Европейския съюз, като обслужва вноса и износа на българската икономика и създава условия за привличане и транзитиране на товари (Фиг. 1). Терминалите Варна-изток и Варна-запад притежават всички географски предимства на Пристанище Варна като цяло (Фиг. 2, 3 и 4).

Терминалите свързват Коридор 8 и Коридор ТРАСЕКА, който днес се разглежда като един от възможните клонове на **OBOR** (One Belt-One Road – „Един пояс – един път“). Посредством ж.п. линия Варна–Русе се осъществява връзка с пристанище Русе, прилежащо към Коридор 7 (Коридор Рейн – Дунав на ЕС), което е изключителна предпоставка за развитие на интермодалния транспорт.

На Фиг. 2 е посочено схематично разположението на обслужваните работни площадки (Пристанищен терминал Варна-изток със Складова база (1 и 1а) и Варна-запад (2)).

Централното ръководство на „Пристанище Варна“ ЕАД от административната сграда на територията на Пристанищен терминал Варна-изток осъществява цялостното управление и стратегическо развитие на дружеството. И двата терминала разполагат с оперативни ръководства, чиято основна задача е ефективно, ефикасно, безопасно и екологично извършване на пристанищните услуги и съпътстващи дейности.

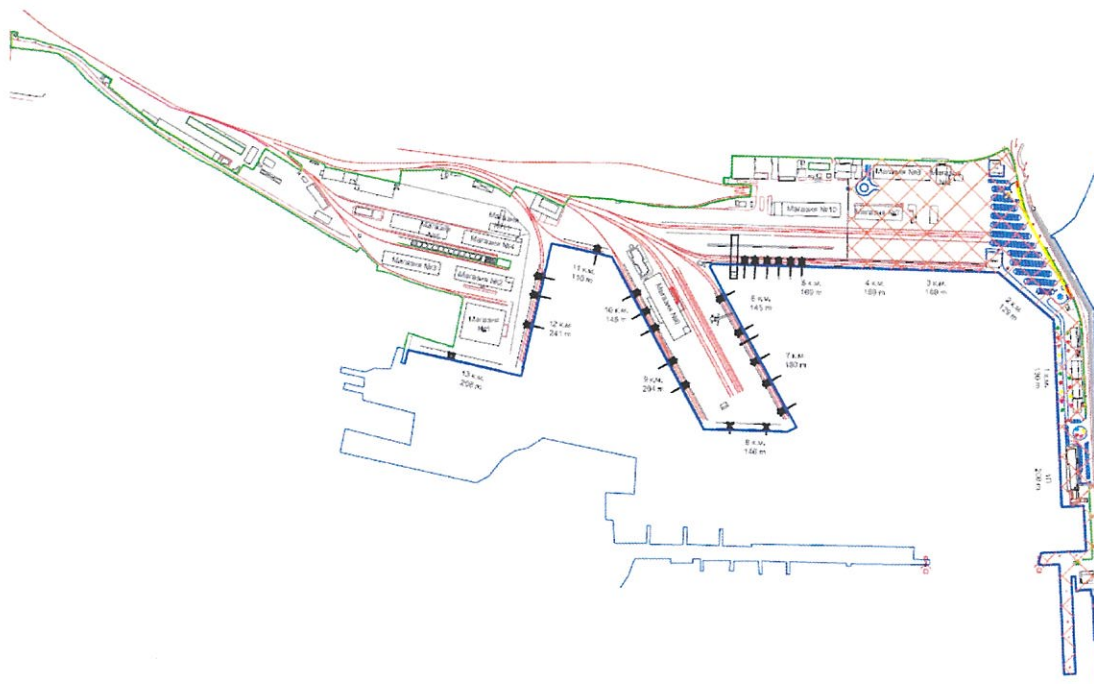

Пристанищен терминал Варна-изток (Фиг. 3) официално е открит на 18.05.1906 г. като „Варненско пристанище“, носещо всички характеристики на тогавашните съвременни градски европейски пристанища. Днес терминалът е част от Пристанище за обществен транспорт Варна и е разположен в югоизточната част на гр. Варна на около 1 км. от централната част на града. Обособени са 14 корабни места, в т.ч. 1 корабно място за обслужване на пътници, пътнически, круизни, военни кораби с максимална дълбочина 11,50 м. Общата дължина на кейовия фронт е 2 345 м. (В таблица са посочени основни технико-технологични параметри на терминала).

Терминалът е свързан с националните ж.п. и пътна мрежа. Терминалът се охранява и наблюдава денонощно.

Съгласно действащото Удостоверение за експлоатационна годност Пристанищен терминал Варна-изток извършва обработка на: *генерални и насипни товари, наливни товари от хранителен произход, ро-ро товари, контейнери и пътници. Извършват се и морско-технически услуги и съпътстващи дейности.*

В източната част на терминала е обособена „зона за обществен достъп“ с цел постигане на оптимална интеграция на градската зона с морето.

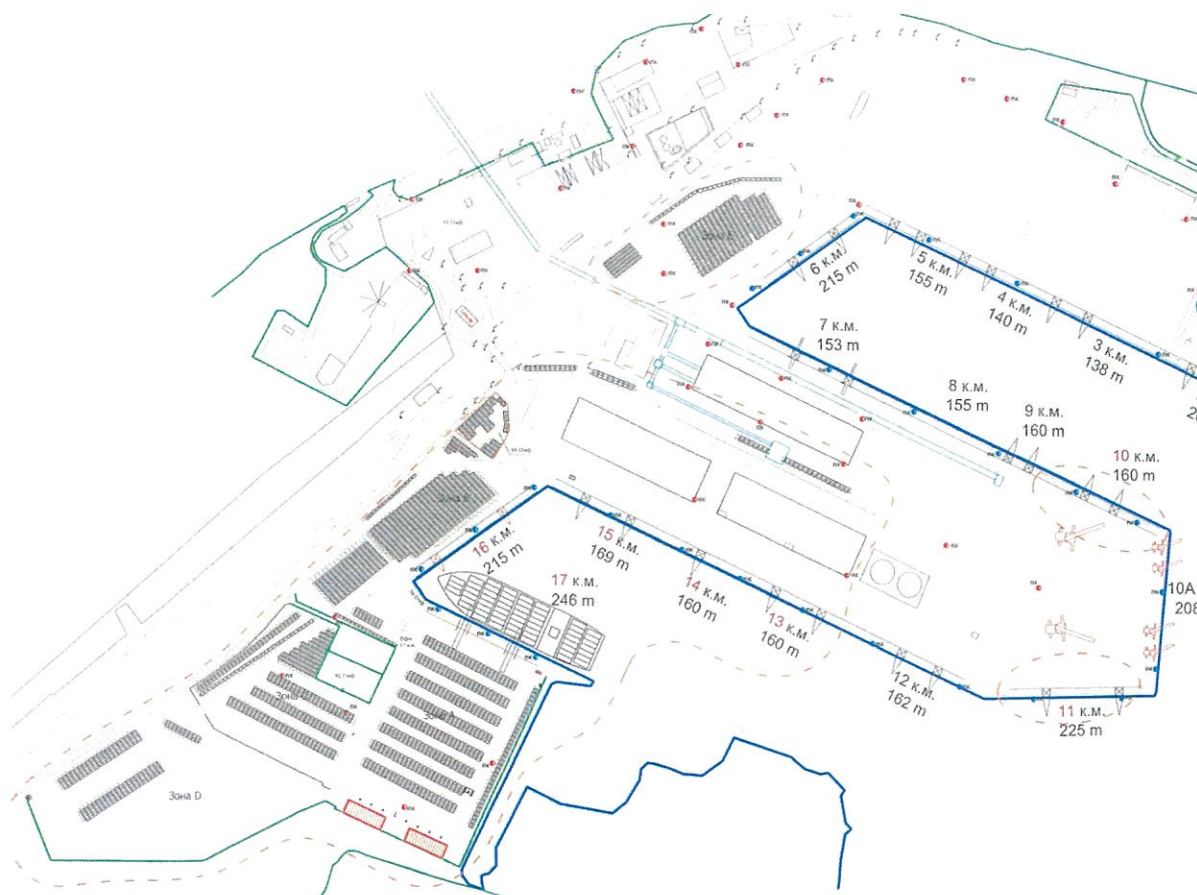

Фиг. 3 Пристанищен терминал Варна-изток

Складова база („Сухото пристанище“) е част от Пристанищен терминал Варна-изток, но е извън неговата територия. Складова база е на около 5 км от терминал Варна-изток. Тя е обособена единица с лицензиран режим за митническо складиране. Дейността се извършва на площ от 85 дка. Има 6 покрити склада с площ 14 дка, за съхранение на зърнени и генерални товари. Откритите складови площи са 15 дка.

Пристанищен терминал Варна-изток се е доказал като „зърнената износна врата“ на България. През 2013 г. от терминали Варна-изток и Варна-запад общо са изнесени над 4,14 млн. тона зърнени товари, от които само във Варна-изток са натоварени 3,62 млн. тона.

Пристанищен терминал Варна-запад (Фиг. 4) влиза в експлоатация през 1974 г. След 2 години е завършен дълбоководният канал море-езеро (Канал №1), който открива пътя на дълбокогазеши кораби към терминал Варна-Запад. Първоначално концепцията за развитие на пристанищните мощности е те да бъдат „заводско“ пристанище, което да обслужва „долината на голямата химия“ (в таблица са посочени основни технико-технологични параметри). Съгласно действащото Удостоверение за експлоатационна годност терминал Варна-запад обработва: *неопасни генерални, насипни, наливни, Ро-Ро товари, контейнери и опасни товари от почти всички класове. Извършват се и морско-технически услуги, и съпътстващи дейности.* Терминалът е свързан с националните ж.п. и пътна мрежа. Терминалът се охранява и наблюдава денонощно.

Фиг. 4 Пристанищен терминал Варна-запад

„Пристанище Варна“ ЕАД е неоспорим **лидер** при обработката на **контейнери, зърнени товари и тежки извънгабаритни товари в България.**

Основна дългосрочна цел на Дружеството е да се запази и разшири пазарният дял на „Пристанище Варна“ ЕАД, като контейнерна и зърнена врата на България, чрез качествено обслужване нуждите на клиентите. Разширяването на пазарния дял ще позволи постигане на такива обеми на продажби, каквито са необходими за отчитането на печалба от търговската дейност на Дружеството и постигане на по-добри финансови показатели – рентабилност, платежоспособност, ефективност на разходите.

Основни стъпки за реализация на целта са:

- **Усъвършенстване на технологиите** с предимство за контейнери, зърнени товари и тежки извънгабаритни товари;
- **Внедряване на дигитализацията и електронна обработка на информация** в различните сфери на дейността, в пряката експлоатационна дейност и при връзката с клиентите.
- Разширяване обхвата на **морско-техническите услуги.**

За тази цел „Пристанище Варна“ ЕАД е разработило, въвело и непрекъснато подобрява Интегрирана система за управление, която съответства на стандартите ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001. В момента активно се работи за завършване на процедурата по сертифициране и по ISO 27001.

„Пристанище Варна“ ЕАД наблюдава информацията, свързана с възприятието на клиентите за това дали организацията удовлетворява изискванията им (свързан документ ПК-12 Проучване и анализ удовлетворението на клиентите от оказаните пристанищни услуги).

„Пристанище Варна“ ЕАД използва формални (организирано, системно и целенасочено проучване на мнението чрез нарочни въпросници до клиентите) и неформални (съвкупност от неорганизиран и нередовни всекидневни комуникации с колеги, клиенти, медии) източници на информация.

Възприетият метод за набиране на информация е наблюдението върху поведението на потребителя на услугата, а като средство се използва анкетирането и референцията.

Отдел „Маркетинг“ е специално натоварен с разработването на методика, за провеждането и докладването на потребителската удовлетвореност минимум веднъж годишно на Преглед от ръководството.

IV. ПОЛИТИКИ

1. Политики по отношение опазване на околната среда (екологични въпроси):

По силата на по чл. 29 от Закона за публичните предприятия, чл. 61 от Правилника за неговото прилагане и в съответствие със Закона за счетоводството, „Пристанище Варна“ ЕАД оповестява следваните политики по отношение на основните и спомагателните дейности на дружеството с цел интегриране във взаимоотношенията с всички заинтересовани страни.

От дружеството са поети ангажменти, които надхвърлят общите законови изисквания, завишени са стандартите за защита на околната среда, като е приета цялостна насока за устойчиво развитие с утвърдена Програма за управление на околната среда в „Пристанище Варна“ ЕАД за периода 2020 г. – 2021.

По отношение на екологичните въпроси и въздействието върху околната среда, контрола при евентуално възникнало замърсяване и мерките за неговото предотвратяване се извършва в съответствие със **заявените политики и цели от страна на „Пристанище Варна“ ЕАД**, както следва:

- *Извършване на всички дейности, процеси и услуги по начин, който да осигури намаляване и по възможност предотвратяване на замърсяването на околната среда;*
- *Спазване законовите и нормативни изисквания, както и другите изисквания приети за задължителни в Дружеството;*
- *Непрекъснато подобряване работата по отношение на опазване на околната среда, поддържане и развитие на внедрената Система за управление на околната среда, в съответствие с изискванията на ISO 14001;*
- *Системно наблюдение на резултатността спрямо околната среда.*

С цел намаляване на негативното въздействие върху околната среда от използването на енергия от изкопаеми горива на територията на Пристанищен терминал Варна-изток е въведено отопление на води за битови нужди като се използват възобновяеми енергийни източници (ВЕИ), чрез система от фотоволтаици. Проведен е мониторинг на емисионни измервания на прах от дърводелни работилници и на прахово-газови емисии от котлите на паропентрали към Пристанищни терминали Варна-изток и Варна-запад. Разработва се доклад, който предстои да бъде представен пред компетентните органи на регионално ниво. Извършени са емисионни мониторингови измервания на нивата на шум в околната среда в двата пристанищни терминала.

Управлението на отпадъците на територията на „Пристанище Варна“ ЕАД се извършва съгласно одобрен План за управление на отпадъците. Предвидено е разделно събиране на отпадъците на определените за целта места и регулярно предаване за оползотворяване или третиране от лицензирани фирми, както и закупуване или изработка на съдове за временно съхранение на отпадъци.

„Пристанище Варна“ ЕАД също така взима дейно участие в редица инициативи, свързани с опазване на околната среда и управление на отпадъците. Дружеството е активен участник в разработваният от Община Варна и Европейската банка за възстановяване и развитие „План за действие за зелен град“, чиято цел е идентифициране, приоритизиране и разработка на интервенции за справяне с предизвикателствата пред опазването на околната среда и постигане на устойчиво развитие.

„Пристанище Варна“ ЕАД участва също така в серията семинари и обучения провеждани от Българската стопанска камара, свързани с повишаване информираността по отношение на проекта „Балканска платформа за повторна употреба на отпадъците (SWAN)“.

Нейната крайна цел е създаването на информационна система, която да идентифицира източниците на твърди отпадъци и потенциалните ползватели на отпадъчни потоци. На следващ етап това трябва да доведе до създаване на национални и транснационални схеми за повторна употреба на отпадъците чрез постигане на съответствие между търсене и предлагане, както и създаване на мрежа за сътрудничество между заинтересованите страни в съответния регион.

Представители на „Пристанище Варна“ ЕАД също така дейно участваха в семинарите по представяне резултатите от проект „ECOPORTIL - Прилагане на законодателството за опазване на околната среда в прилежащите зони на морските пристанища с помощта на иновативни инструменти за обучение“.

С оглед предпазване от негативни въздействия на замърсяващи вещества върху околната среда (върху земната повърхност, подземните и водните обекти) е въведено регламентиране и контрол на ангажиментите на клиенти и доставчици по отношение на изискванията на дружеството в района на двата пристанищни терминала. Прилагат се екологосъобразни алтернативи, щадящи невъзобновяемите природни ресурси. Използването на хартиени носители е ограничено, насърчава се вътрешен обмен на информация и документи по електронен път, използване на електронни носители на информация.

Следвайки своите ангажименти „Пристанище Варна“ ЕАД си поставя следните цели, свързани с **предотвратяване на екологични рискове**:

- *Извършване на претоварна и складова дейност, ограничаваща замърсяването на пристанищната акватория и територия;*
- *Минимизиране на отпадъците, намаляване на неблагоприятното им въздействие върху околната среда и стремеж за рециклирането им;*
- *Ефективно използване на енергията и природните ресурси;*
- *Целенасочен избор на безопасни за околната среда процеси и оборудване;*
- *Осигуряване на необходимото обучение на работници и служители и засилване на персоналната отговорност към опазване на околната среда;*
- *Регламентиране и контрол на ангажиментите на клиенти и доставчици по отношение на изискванията на дружеството за околната среда.*

По отношение **бъдещата политика** на „Пристанище Варна“ ЕАД по опазване на околната среда се приветстват дейности, инициативи и нови възможности за развитие в посока повишаване информираността на служителите по отношение на възможните негативни въздействия. В утвърдената програма за управление на околната среда за

2020-2021г. е предвидено необходимото обучение на работници и служители по СУОС и ISO 14001:2015, както и насърчаване на персоналната отговорност по опазване на околната среда.

2. Политики по отношение на човешките ресурси (социални въпроси и въпроси свързани със служителите):

По отношение на въпросите свързани с управление и грижа за човешкия капитал и прилагането на основните конвенции и препоръки на Международната организация на труда „Пристанище Варна“ ЕАД се ангажира:

- *Да удовлетворява изискванията на нормативната база и вътрешните изисквания на „Пристанище Варна“ ЕАД по безопасност и здраве при работа;*
- *Да предотвратява наранявания и заболявания на работещите в „Пристанище Варна“ ЕАД;*
- *Да допринася за здравето и безопасността на своите служители, клиенти, доставчици и заинтересовани страни, като намали риска от професионални заболявания и инциденти на работните места на територията на Пристанищен терминал Варна-изток и Пристанищен терминал Варна-запад, чрез прилагане на най-добрите управленски практики;*
- *Да създаде условия за продуктивен процес на консултиране и участие на работниците при вземане на решения, свързани с безопасността и здравето при работа.*

За тази цел „Пристанище Варна“ ЕАД непрекъснато предприема действия свързани с подобряване условията на труда, социалния диалог, зачитането на синдикалните права, правото на информиране и консултиране на работниците.

Трите основни синдикални организации, които обхващат на практика 100% от персонала на „Пристанище Варна“ ЕАД – КНСБ Варна Изток, КНСБ Варна Запад, ФСО при КТ „Подкрепа“ и синдикат „Докери“ са активни участници в този процес.

Между тях, като представители на работниците и служителите в „Пристанище Варна“ ЕАД и Ръководството на дружеството е сключен Колективен трудов договор, по силата на който са договорени редица социални придобивки, като ваучери за храна, пътно - транспортни разходи за сметка на предприятието, допълнителни дни към платеният годишен отпуск, гъвкава система от допълнителни социални плащания и бонуси.

Общият списъчен брой на работниците и служителите в „Пристанище Варна“ ЕАД към 31.12.2020 г. е 1341 души. Подробната структура на разпределение по видове заетост и пол е следната:

Всичко списъчен брой	1 341
Ръководни служители	59
Аналитични и специалисти	80
Приложни специалисти	98
Административен персонал	366
Обслужващ персонал	34
Квалифицирани работници	120
Оператори МТС	373
Неквалифицирани работници	211

Всичко жени	350
Ръководни служители.	16
Аналитични специалисти	23
Приложни специалисти	33
Административен персонал	254
Обслужващ персонал	15
Квалифицирани работници	1
Оператори МТС	4
Неквалифицирани работници	4

В „Пристанище Варна“ ЕАД не се допуска дискриминация при наемане на работа, във връзка със заплащането, достъпа до обучение, повишение, прекратяване на договора или пенсиониране на базата на расов, национален или социален произход, класа, потекло, религия, инвалидност, пол, сексуална ориентация, семейни задължения, семейно положение, членство в синдикат, политически възгледи или друго условие, което може да доведе до дискриминация.

Предприятието не пречи на упражняването на правото на персонала да спазва принципи, практики или да посреща нужди на основата на расов, национален или социален произход, религия, инвалидност, пол, сексуална ориентация, семейни задължения, членство в синдикат, политически възгледи или други условия, които могат да доведат до дискриминация.

Служителите в „Пристанище Варна“ ЕАД са с различна религиозна и етническа принадлежност, и това не пречи на съвместната и екипна работа. Компанията е отворена за назначаване на хора в неравностойно положение.

Стремежът е да се осигурят на младите хора възможности за професионално и личностно развитие. Спазен е принципа на равнопоставеност на половете при избора на управителни и надзорни органи, както и при назначаване на лица на ръководни длъжности.

Дружеството не позволява заплашително, оскърбително или водещо до експлоатация или сексуален тормоз поведение, включително такива жестове, език и физически контакт на работното място.

Няма налични различия в заплащането по възраст и пол. Заплатите се определят от вида длъжност след съгласуване с Изпълнителния директор и синдикалните организации на пристанищните работници и служители.

В действие са редица програми за повишаване квалификацията на служителите на дружеството, които имат за цел развитието на компетенциите им и кариерно израстване.

През периода за 2020 година, в Центъра за професионално обучение към „Пристанище Варна“ ЕАД са обучени 175 курсисти, които са участвали в следните курсове:

- „Машинист на портален кран“ II степен – 14;
- „Машинист на подвижна работна площадка“ – 18;
- „Водач на електрокари и мотокари в предприятията“ – 8;
- „Водач на мотокари – високоповдигачи“ над 10 т. – 10;
- „Водач на специализирана контейнерообработваща машина“ – 25;
- „Сигналчик, супалангист и обработка на контейнери“ – 15;
- „Швартовчик“ – 51;
- „Обучение за работа с пристанищен самоходен мобилен кран“ – 11;

- „Подготовка на механици за експлоатация и поддръжка на пристанищна механизация” – 10;
- „Поддържане и актуализиране на придобита правоспособност за работа с електрокари и мотокари и водач на мотокари – високоповдигачи над 10 т. – 13.

Системно се провеждат обучения за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. Служителите, които работят при специфични, вредни или опасни условия, получават лични предпазни средства и надбавки.

3. Политики за борба с корупцията

В „Пристанище Варна” ЕАД не се толерира корупция под каквато и да е форма. Дружеството се въздържа от всякакви действия и поведение, които биха могли да бъдат възприети като активен и пасивен подкуп. Политиката е приложима за всички видове корупционни практики в това число:

- *Активен подкуп - даване, обещаване или предлагане на подкуп.*
- *Пасивен подкуп - искане, съгласяване за получаване или приемане на подкуп.*
- *Подкуп на обществен или държавен служител.*
- *Неоснователно обогатяване - злоупотреба с активи на Дружеството.*
- *Нерегламентирано лично използване на блага и активи.*

В дружеството е приет „Етичен кодекс за поведение на работниците и служителите в „Пристанище Варна” ЕАД”, който е задължителен за целия персонал.

Също така е разработена и внедрена Система по финансово управление и контрол на основание и съгласно изискванията на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор, която включва:

- *Вътрешни правила за реда и начина за осъществяване на предварителен, текущ и последващ контрол.*
- *Вътрешни правила за финансово – счетоводната дейност и контрол при извършване на касови и безкасови плащания.*
- *Вътрешни правила за оповестяване на информацията.*
- *Вътрешни правила за провеждане на процедури по избор на изпълнители на строителство, доставки и услуги.*

Дългосрочна цел на „Пристанище Варна” ЕАД е изграждане на отношения, основаващи се на морални ценности, както и стремеж за създаване репутация на почтен, компетентен и професионален партньор.

ПЕТЪР СЕФЕРОВ
Изпълнителен директор

*15 март 2021 г.
Варна*